

Levendige Materie – Dag 1

Zomercursus 2022 Maieutiek

Petra Bolhuis

Arwen Meereboer

1

Paradigma

- Paradigma of epistèmè zijn termen die we in dit verband door elkaar gebruiken.
- Het gaat in beide gevallen om het bewustzijn dat er geen eenduidige vooruitgang van kennis is. Er is discontinuïteit.
- Kuhn(1922-1996)- paradigmawissel
- Foucault (1926-1984)- epistèmè verandering
- Sara Ahmed (1969)– plakkerigheid (stickiness)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

2

2

Paradigma verandering

- Mens als deel van een wereld die natuur is (Democritus)
- Mens als los van de natuur in een unieke positie (Plato, Aristoteles, christendom)
- Geest versus lichaam (Descartes)
- Mens is materie (La Mettrie)
- Kwantumfysica en relativiteitstheorie hebben de vastheid van een voorspelbare meetbare materie op de helling gezet.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

3

3

Nieuw materialisme

- Eerst reduceren denkers geest tot materie,
- Nieuw materialisme wil materie verheffen.
- Er is informatie-uitwisseling tussen materie;
  - Woodwise web M. Sheldrake uit Verweven leven (Tropical biology Cambridge, research associate VU)
  - Meeting the universe halfway (2007) Karen Barad (Theoretische fysica nu University of California)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

4

4

Vibrant matter credo (122)

Er is een eenheid van materie en energie en dat draagt alle zichtbare en onzichtbare dingen. Er zijn heterogeniteiten die dingen doen. Dat doen wordt niet beperkt tot menselijke subjecten. Subjecten zijn onderdeel van de voortdurende interactie van dingen. Een mate van antropomorfisering kan helpen om nieuwe concepten te laten ontstaan. We moeten loskomen van het idee dat alles gebeurt door de macht van kiezende mensen. (sticky idee)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

5

5

Geen tegenstelling

- In de huidige opvatting zijn materie en geest niet langer tegenovergesteld, maar is er sprake van een spectrum.
- Object- subject tegenstelling wordt ondermijnd.
- Grenzen zijn poreus, grenzen worden aanraakbaar en aantastbaar. (Dood- levend, Intern-extern)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

6

6

Voorbeeld: water

- Water van Lourdes is H₂O,
- Water in de straten en kelders van Limburg ook.
- Maar de werking die mensen aan dit water toekennen is van een andere orde.
- Vibrant matter legt uit dat beide vormen kracht hebben vanuit verschillende systemen. (assemblage)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

7

Adorno (1903-1969)

- Taal doet altijd tekort.
- Dingen gaan niet op in hun concepten zonder residu.
- De fundamentele onvervangbaarheid van dingen.
- Dingen hebben hun eigen kracht . Bennett noemt dit 'thing power'.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

8

Muis in Maas: NOS

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

9

Individuele kracht?

- Je denkt bij kracht aan een individueel attribuut.
  - Maar kracht komt voort uit interactie.
  - Iets wat kracht uitoefent wordt als eenheid gezien, maar dat klopt niet;
- Ik slinger een bal weg. Hier wordt kracht uitgeoefend door; lichaamsdelen, voeding, effecten van natuurwetten, de bal, ...

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

10

Assemblages

Bennet noemt het voorafgaande 'assemblages' Assemblages zijn ad hoc groeperingen van diverse elementen van levendige materie van allerlei soorten. Het blijft bijeen ook al zijn er tegenstrijdige bewegingen binnen de groepering (zwerm). Maar het bijeen is wel tijdelijk. Alle onderdelen vinden weer een plek in nieuwe assemblages. Alles is altijd en wat is, is deel van één of meerdere assemblages.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

11

Menselijk lichaam als assemblage

- DNA, darmflora, mineralen, spieren, vet,...
- Consumeren is tot je nemen; broodje kaas, opvoeding, colleges...
- Tegenstrijdige krachten kun je waarnemen, soms doet je lichaam dingen die niet goed zijn voor het geheel,
- Grenzen van je lichaam naar buiten toe zijn poreus. (v.b. Stephen Hawking)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

12